

HAAKSBERGEN TASTBARE HERINNERINGEN WOII

HAAKSBERGEN
ROUTE 5 km

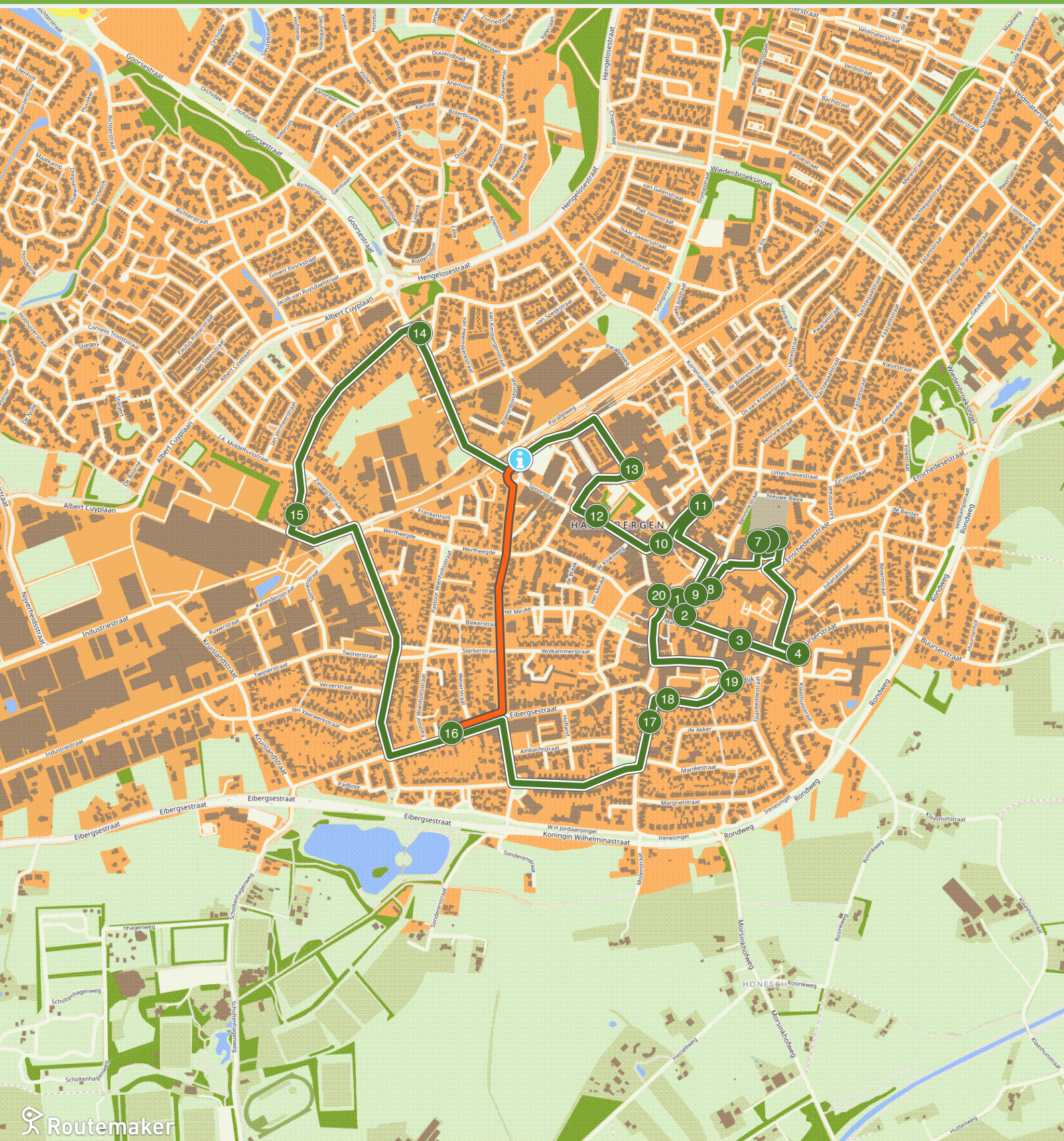

Wandelen langs de tastbare herinneringen WOII in Haaksbergen zoals Stolpersteine, monumenten enz.

De route is gemaakt door routevrijwilliger Gerard Vaanhold in samenwerking met de Historische Kring Haaksbergen.

Haaksbergen Tastbare herinneringen WOII

Haaksbergen

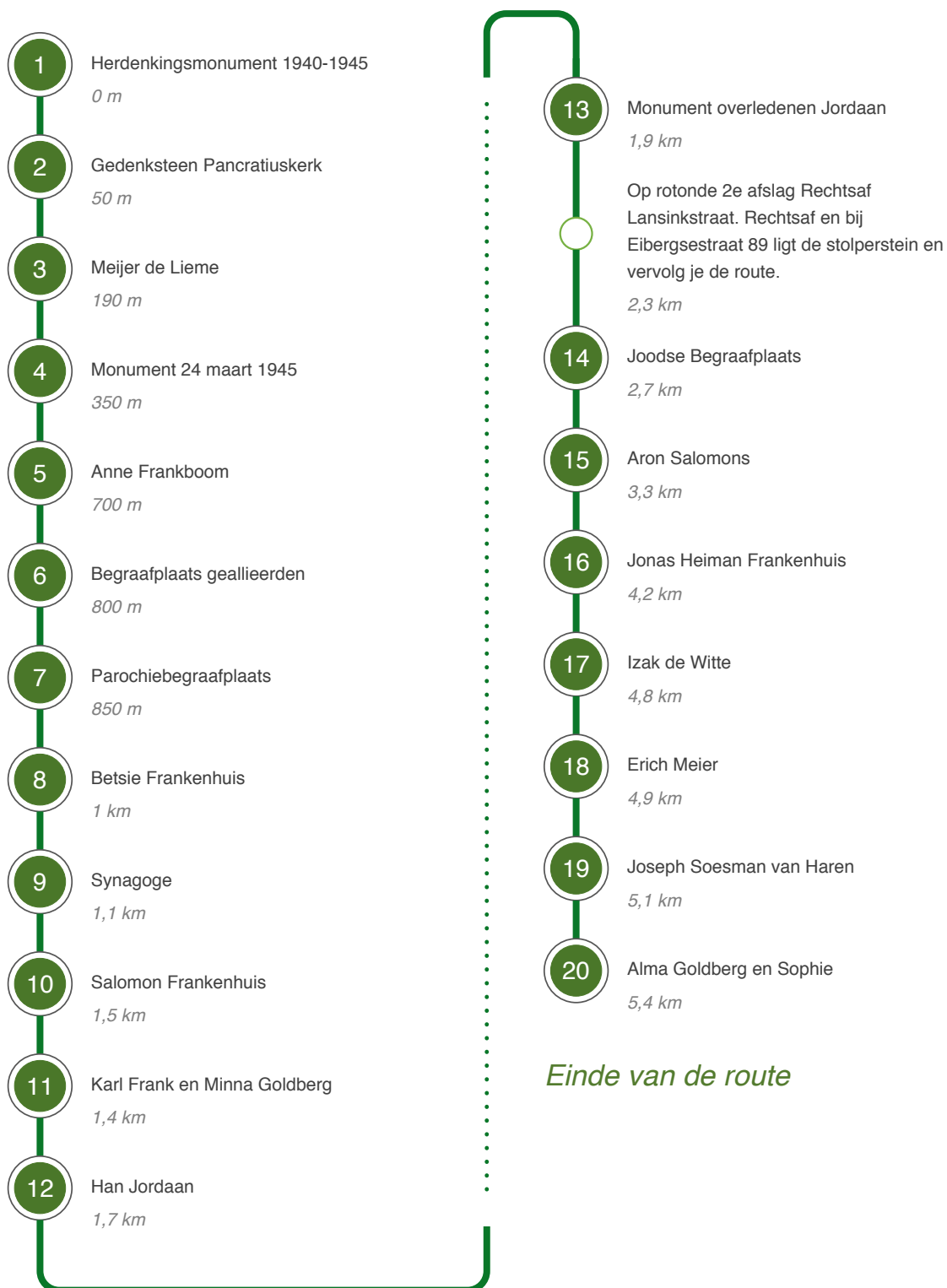

Routemaker

Haaksbergen Tastbare herinneringen WOII

Hoe kom ik bij het startpunt?

Locatie: Via openbaar vervoer, busstation aan de Zeedijk vanaf hier is het klein stukje lopen naar gemeentehuis Markt 3 7481 HS

Haaksbergen Tastbare herinneringen WOII

5 km

1

Herdenkingsmonument 1940-1945

Herdenkingsmonument 1940-1945

Op 26 november 1949 werd dit oorlogsmonument, "Vrouw van vrede". (plaatselijke benaming: Hanna van de Markt) ontworpen door Corinne Fransen-Heslenfeld, onthuld. Bij dit monument hoort een plaquette met daarop alle namen van de omgekomen personen. Deze bevindt zich in het gemeentehuis.

Gevallen Haaksbergen

Later werd er naast de raadszaal in 1997 een nieuw monument naar ontwerp van Martin Klerkx gemaakt met een kopie van deze namenplaquette. Ook het Indië monument uit 1955, in natuursteen, van Titus Leeson werd aan dit nieuwe monument toegevoegd.

<https://www.4en5mei.nl/oorlogsmonumenten/zoeken/605/haaksbergen-herdenkingsmonument> (Herdenkingsmonument)

2

Gedenksteen Pancratiuskerk

Gedenksteen Pancratiuskerk

Markt 9. De tekst op de gedenksteen luidt: 'LIBERATIO A VI TEUTONICA AD MCMXLV.I.IV.' De vertaling van deze Latijnse tekst luidt: 'Bevrijdt van de Duitsers anno 1945-1-4.'

Meijer de Lieme

Stolpersteine

Jhr. von Heydenstraat 20. Hier woonden slager Meijer de Lieme, Naatje de Lieme van Bergen en zoon Jozeph.

Familie Meijer de Lieme

Meijer de Lieme, zijn vrouw en zoon Jozeph waren ondergedoken in een hutje in het Lankheterbos. Meijer en zijn vrouw werden daar gevonden en opgepakt. ("kom vanavond met verhalen", boek deel 1 bij het Historische Centrum Haaksbergen).

Monument 24 maart 1945

Monument 24 maart 1945

Zaterdag 24 maart 1945 09.23 uur. Op deze ochtend lieten geallieerde bommenwerpers, 318 zware fragmentatiebommen vallen op Haaksbergen (vergissing bombardement). Zij troffen De Brink, Klaashuisstraat, Buurserstraat, Beverstraat, Enschedesestraat, Veldkampstraat en Smitterijweg.

Aantal Slachtoffers

Er vielen 57 doden en meer dan 200 gewonden. Ruim 100 panden werden verwoest of beschadigd. Herdenking 75 jaar geleden op 24 maart 2020.

Anne Frankboom

Anne Frankboom

Haaksbergen viert in 2020 75 jaar vrijheid. Op die dag werden eerst in Ahaus en daarna in Haaksbergen de Anne Frankboom geplant. (Herdenkingspark Hoge Weide rechter gedeelte) Het gaat om zaailingen van de beroemde witte paardenkastanje (uit 1850) uit de binnentuin van Prinsengracht 263 in Amsterdam.

<https://www.youtube.com/watch?v=RfpSU5pcKks> (Planten Anne Frankboom)

Begraafplaats geallieerden

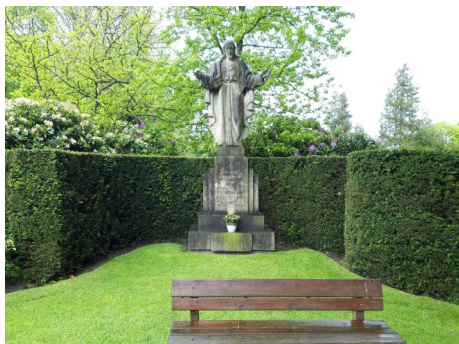
Begraafplaats geallieerden

Op deze begraafplaats (Herdenkingspark de Hoge Weide linker gedeelte) zijn de omgekomen bemanningsleden van de geallieerde vliegtuigen begraven, 20 van de 23 geallieerden. De 3 Amerikanen zijn in 1946 herbegraven in Margraten.

<https://www.tracesofwar.nl/sights/1831/Oorlogsgraven-van-het-Gemenebest-Haaksbergen.htm> (Begraafplaats geallieerden)

Parochiebegraafplaats

Parochiebegraafplaats

Het H. Hartbeeld dat Pastoor Wienholts op 23 maart 1940 ter gelegenheid van zijn 80ste verjaardag liet plaatsen voor het katholieke gedeelte van de begraafplaats aan de Enschedesestraat.

Erehof slachtoffers 1945

Aan de Enschedesestraat ligt het Erehof slachtoffers bombardement 24 maart 1945 (helemaal links, kant Moskee), van de parochiebegraafplaats (Herdenkingspark de Hoge Weide linker gedeelte). Hier liggen 20 van de 57 slachtoffers van het bombardement begraven.

Betsie Frankenhuys

Monument Betsie Frankenhuys

Betsie: "ALS EEN HERFSTBLAD BEN JE WEGGERUKT, KWETSBAAR, WEERLOOS OVERGELEVERD AAN DE STORM VAN Vernietiging. DE LENTEBLOEI IS AAN JE VOORBIJGE GAAN. (MAURICE JOLY)."

Wij gedenken

"Wij gedenken" Onze joodse medeburgers die in de jaren 1940 - 1945 uit Haaksbergen werden weggevoerd en vermoord.

Synagoge

Stolperstein

Ruisschenborg 1. Opschrift: Voor onze onbekende Joodse medeburgers verdrukt en vervolgd door het naziregime 1940 - 1945.

Synagoge

Joodse inwoners van Haaksbergen hebben de Synagoge laten bouwen. In 1828 ingewijde als gebedshuis van de toenmalige Nederlandse Israëlitische gemeente Haaksbergen. Zie verder het bord wat hier is geplaatst.

Salomon Frankenhuis

Stolpersteine

Blankenburgerstraat 5. Hier woonde het echtpaar Salomon Jonas Frankenhuis en Johanna Frankenhuis-Falkenstein; kinderen: Jonas Jacob, Jacob, Betsie, Henriëtte en Julia Henriëtte; Jacob Frankenhuis (broer van vader) en Kurt Falkenstein (neefje).

Familie Frankenhuis

Kurt Falkenstein (neefje). Werd er bij de razzia door Lida Kempers (zat in het verzet) die aan de overkant woonde tussen uit gehaald, en daardoor overleefde Kurt.

Karl Frank en Minna Goldberg

Stolpersteine

Blankenburg 21. Hier woonden Karl Frank en Minna Goldberg-Coblenzer. Karl Frank is in 1902 in Mengende, Duitsland, geboren en heeft via zijn vader de Nederlandse nationaliteit. In 1924 moet hij in Nederlandse militaire dienst. In 1928 gaat hij terug naar Duitsland, en huwt met Elsa Goldberg.

Karl Frank met schoonzus Alma

Karl met schoonzus Alma Goldberg. Mina Goldberge-Coblenzer, moeder van Alma Goldberg, werd opgenomen in het St. Antoniusziekenhuis in Haaksbergen. Vandaar is ze via Westerbork op 27 april 1943 op transport gesteld naar Sobibor. Op 30 april 1943 is zij direct bij aankomst vermoord. Mina is 73 jaar.

Han Jordaen

Monument Han Jordaen

Begraafplaats hoek Spoorstraat - Portiersteeg. Hendrik Johan (Han) Jordaen werd geboren in Haaksbergen op 9 juli 1918. Hij was de zoon van Jan Gerhard Hendrik Jordaen en Geertruid Bernhardina Stroink. Han werd bij het zogenoemde Engellandspiel verraden en opgepakt.

<https://www.tracesofwar.nl/sights/1049/Monument-Han-Jordaen.htm> (Sporen van oorlog)

Monument overledenen Jordaan

Monument overledenen Jordaan

Bouwmeester 8. Op 29 april 1943 werd bij machinefabriek Stork in Hengelo (Ov). het sein werd gegeven voor een staking waaraan ook het personeel van textielfabriek Jordaan aan mee deed. Het gevolg was dat 24 mensen in Haaksbergen werden opgepakt, waarvan er 8 werden gefusilleerd.

Monument slachtoffers Jordaan

Plaats van executie is bij hotel-restaurant "De Broeierd" aan de Hengelosestraat in Enschede, waar een monument is geplaatst.

<https://www.tracesofwar.nl/sights/3651/Monument-Executies-Enschede.htm> (De "Broeierd" Enschede)

Na de oorlog werd een gedenksteen geplaatst voor de omgekomen medewerkers van textielfabriek Jordaan. (joden, meistaking en overig) meistaking. Inmiddels is de steen ingemetseld in één van de muren van Gezondheidscentrum "De Bouwmeester".

Monument Jordaanslachtoffers

Joodse Begraafplaats

Joodse begraafplaats

Goorsestraat Joodse Begraafplaats voor meer informatie klik onderstaande link: "Joodse Begraafplaats".

<https://haaksbergeninbeeld.nl/video-9-juni-rondleiding-bijzondere-begraafplaatsen-in-haaksbergen/> (Joodse begraafplaats)

Aron Salomons

Stolpersteine

Beatrixstraat 73 woonden Aron Salomons en zijn vrouw Emma Salomons-Frankenhuis. Emma werd geboren op 30-08-1876 in Oldenzaal. Ze trouwde in 1903 met de uit Neuenhaus afkomstige correspondent Aron Salomons. Ze kregen samen vier kinderen.

Jonas Heiman Frankenhuis

Stolperstein

Eibergsestraat 89. Jonas Heiman Frankenhuis is op 5 mei 1916 geboren in Haaksbergen. Bij de razzia van 14 september 1941 in Enschede en omgeving werd Jone opgepakt en op transport gesteld naar Mauthausen. Op 9 oktober 1941 is hij daar omgekomen. Hij is dan 25 jaar oud.

Jonas Heiman Frankenhuis

Jonas veehandelaar van beroep woonde hier in bij zijn ouders (vader was slager) zijn ouders, zusje en verloofde overleefden de oorlog dankzij het onderduiken.

Izak de Witte

Stolperstein

Molenstraat 59: Op 10 februari 1874 is Izak de Witte geboren in Epe. Hij was getrouwd met Regina Sara Godschalk. Het echtpaar vluchtte in 1938 naar Nederland en kwam in Haaksbergen terecht. Zijn echtgenote werd ernstig ziek en overleed in november 1939 in het Sint Antoniusziekenhuis in Haaksbergen.

Erich Meier

Stolperstein

Zeedijk 51. Hier woonde Erich Meier met zijn ouders en hun overige kinderen Haaksbergen. Zijn vader was veehandelaar en slager. Erich wilde banketbakker worden. Hij ging in de leer bij een bakker in Arnhem. In 1938 keerde hij definitief naar Haaksbergen terug. Zijn zuster Emma was getrouwd.

Erich Meier

Emma woonde met haar man Siegmond Lievendag en hun twee kinderen Johan en Selma Henriëtte in Hengelo. Siegmond Lievendag werd bij een razzia opgepakt en Erich vertrok naar Hengelo om zijn zuster te helpen. Toen Emma en haar kinderen werden opgehaald, werd ook Erich meegenomen.

Joseph Soesman van Haren

Stolperstein

Zeedijk 9. Joseph Soesman van Haren was gemengd huwelijk met Geertrui de Graaf. Op 1 maart 1940 betrok hij de woning in Haaksbergen. Hij was commies.

Joseph Soesman van Haren

Geboren in Eindhoven, 25 maart 1910 en overleden in Mauthausen, 10 oktober 1941. Bereikte de leeftijd van 31 jaar

20

Alma Goldberg en Sophie

Stolpersteine

Spoorstraat 2. Alma Goldberg woonde met haar tante Sophie Joseph-Coblenzer op hetzelfde adres in Haaksbergen. Zij doken samen onder bij Gerhard Baltink. Ze zijn verraden en via de concentratiekampen Amersfoort en Vught naar Auschwitz op transport gesteld en daar meteen vermoord.

Alma Goldberg

Alma Goldberg Twistringen, 29 mei 1895 –
Auschwitz, 22 mei 1944 Bereikte de leeftijd
van 48 jaar. Beroep: fabrieksarbeider.

Sophie Joseph-Coblenzer Wehden, 22
december 1871 – Auschwitz, 22 mei 1944.
Bereikte de leeftijd van 72 jaar.

